

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

§ 1
Riksstämmans
öppnande

Anders Ericsson, ordförande i Svenska Diabetesförbundet, hälsade samtliga stämmodeltagare hjärtligt välkomna till Svenska Diabetesförbundets riksstämma 1999 i Stockholm. I välkomsthälsningen inbegrep Anders Ericsson såväl ombud som observatörer, gäster från de nordiska länderna, våra samarbetsorganisationer i Lettland, medicinförbunden, hedersledamöter, läkarråd, diabetologförening samt Robert Elphick från IDF, Europa.

Anders Ericsson berättade att detta var hans 10:e riksstämma och den sista i rollen som ordförande. Han hade haft förmånen att vara aktiv under en period då det skett stora förändringar både inom förbundet och den omvärld som omger oss.

Anders Ericsson gav en översikt över verksamheten under de senare åren. Förbundet har genomfört två Diabetesforum med många deltagare. Dessa har varit de största nationella diabetesmötena i Sverige. Att dessa möten arrangeras av konsumenternas organisation känns oerhört tillfredsställande.

Han berättade att under det senaste året har förbundet haft möjlighet att delta i bl. a. koncensusmötet kring medicinsk fotvård. Anders Ericsson tog även upp att förbundet varit med och utvecklat ett stort studiematerial "Vägen till medvetenhet", som givit upphov till mycket aktiviteter inom Diabetesförbundet. Han sade även att utvecklingen av "Empowerment-tanken" är ett stort steg mot att stärka den enskilde i dess möte med vården.

Han berättade om att förbundet befinner sig i framtagningsprocessen av "Vi Värderar Vården" som är ett utvärderingsinstrument som bygger på en kvalitetssäkring ur patientperspektivet. Han ansåg att "Vi Värderar Vården" har möjlighet att bli ett profilskapande redskap för Diabetesförbundet i framtiden, när det gäller att agera inom den svenska sjukvården, att vi har tagit fram ett utvärderingsinstrument som mäter patientupplevd vårdkvalitet.

Anders Ericsson fortsatte med att tala om att arbetet med Strategiöversynen har fortsatt från det att det första beslutet togs på Riksstämman 1992. Det har lett till vårdkonsumentbegreppet, ett begrepp som har skapat oss en profil externt och som har öppnat dörrar för oss att medverka och marknadsföra oss som inte var öppna tidigare. Vårdkonsumentbegreppet har ju också varit en del av basen i hela utvecklingsarbetet av både Vägen till medvetenhet och Vi Värderar Vården och det har också betytt mycket när det gäller utvecklingen av Nationella riktlinjer.

Anders Ericsson informerade även om andra frågor som har varit aktuella under perioden. Bland annat så har den regionala verksamheten börjat komma igång och börjat hitta sina former och som han ansåg är en verksamhetsform som har framtiden för sig.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Anders Ericsson berättade att Centrala Ungdomsrådet hade tagit fram förslag till riktlinjer för arbetet med att engagera flera unga i Svenska Diabetesförbundet, vilket innebär att öka ungdomsverksamheten, bygga upp den samt att få den att bli långsiktig.

Anders Ericsson framhöll till sist att under den här perioden hade det arbetats med att långsiktigt försöka utveckla och stabilisera den ekonomiska bas som förbundet behöver. Dels för att kunna agera som en stark organisation i samhället och dels för att kunna stödja och befrämja den verksamhet som sker i regioner och i lokalföreningar. Behovet av en stark ekonomi som bas är oerhört stort för utan en stark ekonomisk bas i förbundet finns ingen möjlighet att agera externt.

Anders Ericsson sade att förra stämman inleddes med en film, där synen på oss som organisation speglades utifrån, från andra myndigheter och från andra människor involverade i utvecklingen av vården i Sverige. Den här gången ska ni få se en liten kort film om den interna verksamheten, vad man kan göra för att utveckla den lokala verksamheten. Den knyter an till dels riktlinjearbetet och dels Vägen till medvetenhet och steget efter Vägen till medvetenhet, nämligen Vi Värderar Vården .

Anders Ericsson avslutade med att än en gång hälsa allesammans hjärtligt välkomna till denna riksstämman med en förhoppning om att det skulle bli två positiva och framåtsyftande dagar och förklarade därmed 1999 års Riksstämman för invigd.

Christina Carlsson, ordförande i Jämtlands län och initiativtagare till projektet "Vägen till medvetenhet" i Jämtland. Christina berättade att innan hon påbörjade arbetet med projektet hade hon haft en studiecirkel "Vägen till medvetenhet" där de träffats 1 gång per månad och gått igenom studiematerialet med de olika teman som finns. I slutet av cirkeln gick de igenom nationella riktlinjerna i och med att vårdprogrammen inom landstinget skulle revideras. Synpunkter som kom fram i studiecirkeln tog Christina med sig till landstinget, vilket bemöttes mycket positivt. Landstinget ansåg det var viktigt att intresseorganisationen kom med nya och andra synpunkter som representanterna från landstinget tidigare ej tänkt på.

Christina berättade att hon länge har funderat på hur föreningen ska kunna nå samtliga människor med diabetes inom länet. Hon berättade om en träff som hon hade med läkare och distriktsköterskor och diabetessköterskor där de kom överens om att lokalföreningen skrev ett brev och vårdpersonalen skrev adress och postade brevet till berörda, därigenom kom man förbi sekretessen.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Barbro Orell, studiecirkeldeltagare. Hon ansåg att studiecirkeln gett henne mycket och ansåg att alla människor med diabetes skulle få denna möjlighet att delta i studiecirkeln för att kunna få ut det optimala i kontakten med sjukvården.

Ingemar Hansson, studiecirkeldeltagare. Han ansåg att han efter cirkeln fått helt andra vyer, en bra grund för att kunna leva vidare med diabetes.

Gun-Britt Bergstrand, projektledare Jämtlands län. Berättade att hon började arbetet med att åka runt till alla hälsocentraler, 28 st. och informera om projektet. Därefter inbjöds alla med diabetes och deras anhöriga till en storträff där man informerade om projektet och studiecirkelarna. Detta skedde i samarbete med vårdpersonalen. De som var intresserade erbjöds en studiecirkelledarutbildning. Även vårdpersonal anmälde sitt intresse.

Eva Lundberg, handikappsamordnare i Jämtlands län. Anser att denna verksamhet är strålande och helt i linje med tidig samordning, vård och omhändertagande av patienter. Den kunskap som ges gör att vårdkonsumenter blir självständiga, står på egna ben och kan väldigt mycket. Denna verksamhet tjänar som föredöme för andra handikapporganisationer.

Tomas Fritz, distriktläkare och ansvarig för ett behandlingsprojekt typ 2 diabetes. Anser att den bästa hjälp sjukvården kan få är att ha en medveten och kunnig patient som själv tar ansvar för stor del av sin sjukdom. Att patienter träffas i grupp och lär av varandra gör att de får ut så mycket mer än vad enskild vårdpersonal kan lära ut. Han var intresserad av att vara med i projektet då det är viktigt med förtroendefullt samarbete mellan medicinska professionen och patientorganisationerna där man kan lära mycket av varandra.

Lars Fallberg, Nordiska hälsovårdshögskolan. Lars berättade att Vi Värderar Vården (VVV) är ett kvalitetsvärderingsinstrument. Ett sätt för patienten att jämföra olika vårdcentraler, sjukhus och landsting med varandra fast utifrån ett patient perspektiv. Det som är unikt med VVV är att det är vårdkonsumenterna som tagit fram det och att det är vårdkonsumentorganisationen som äger instrumentet.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Vårdkonsumentorganisationerna erbjuder sjukvården ett slags helhetskoncept. Sjukvården finansierar undersökningen, men patientorganisationen äger materialet. Det man kan se i gruppintervjuerna är att brukarnas perspektiv skiljer sig radikalt mot vad patientföreträdarna i form av politikerna tycker. Lars sa att det är viktigt att lokalföreningarna tar kontakt med lokala politiker och berättar att Svenska Diabetesförbundet har tagit fram ett utvärderingsinstrument som man vill ska användas inom det egna landstinget för att kunna jämföra hur man står i förhållande till andra vårdcentraler, sjukhus och landsting. Lars sa även att det också kan användas som ett diskussionsunderlag.

Christian Berne, professor, Uppsala Akademiska sjukhus. Han anser att det är ett utmärkt komplement till de enkätundersökningar som bl.a. landstingen gör med regelbundna mellanrum. Fördelen med den här typen av studie är att den tar upp väldigt konkreta detaljer i konsultationen av vårdpersonal och patienter. Där hittar man idag brister. Han ansåg vidare att det är ett utmärkt initiativ att utvärdera vården. Christian har varit med under åren då vårdkonsumentbegreppet lanserats och han håller med Svenska Diabetesförbundet att det är ett bra sätt att förhålla sig till vården. Det finns goda möjligheter att patientorganisationer och vårdgivarna kan samverka i den här typen av studie. Christian avslutade med att säga att det är en trygghet att Svenska Diabetesförbundet valt att samarbeta med Nordiska hälsovårdshögskolan och även med den medicinska professionen när det gäller att utvärdera vården. Det garanterar att det blir bra och riktigt utfört.

Anders Ericsson tillade efter filmen att arbetet med Vi Värderar Vården kommer att slutföras under hösten och framåt årsskiftet kommer det här instrumentet att vara färdigt att tas i bruk. Det ska bli mycket spännande att följa det här och se vart det leder. Efter det här nedslaget i verkligheten, så tänkte vi att vi skulle vidga vyerna och låta Robert Elphick beskriva lite av den, ska vi säga, nästan den andra ytterligheten av vår verksamhet, nämligen kontakten med IDF Europa och kontakten genom IDF Europa gentemot EU.

Robert Elphick, IDF Europa, tackade förbundet för inbjudan och ville å IDF's vägnar gratulera förbundet till det fantastiska arbete man lagt ned under de senaste åren.

Robert Elphick berättade att IDF:s uppdrag är att arbeta med medlemsorganisationerna för att förbättra livet för människor med diabetes. IDF som nu rymmer över 155 medlemsförbund i över 125 länder, är i praktiken den enda internationella företrädaren för människor med diabetes. IDF är indelat i sju regioner och jag är den som leder Europaregionen som har över 50 medlemsförbund, vilket betyder att Europa representerar omkring en tredjedel av det totala medlemsantalet i IDF.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Robert Elphick berättade att IDF's mål kan sammanfattas i tre huvudfrågor:

1. IDF företräder ert förbund i överläggningar med WHO, EASD och EU.
2. IDF Europa representerar er och Europa och IDF i ett internationellt sammanhang.
3. Att höja medvetenheten om diabetes och att förankra S:t Vincentdeklarationen.

Roberth Elphick sade att hans syfte under de tre senaste åren har varit att utveckla relationerna mellan de europeiska institutionerna, Europaparlamentet, EU-kommissionen och IDF Europa. De har även undersökt europeisk lagstiftning och hur den påverkar människor med diabetes samt försökt profilera diabetes i EU-programmen. Robert Elphick berättade att mot slutet av detta år kommer IDF föreslå ett EU-projekt om typ 2 diabetes. Robert Elphick avslutade med att säga att den internationella diabetesfederationen först av allt arbetar för förbundets medlemmar och att han såg fram emot att vidareutveckla samarbetet med den nya styrelsen.

Anders Ericsson tackade Robert Elphick och meddelade att en översättning till svenska skulle göras för att ge en bild av vilken roll IDF Europa har, när det gäller EU-arbetet.

§ 2
Justering av
röstlängden

Jonas Broström, kansliet, redovisade för antalet registrerade ombud, fullmakter och registrerade från förbundsstyrelsen. Det var 191 registrerade ombud, 29 fullmakter och 11 röstberättigade från förbundsstyrelsen. Totalt blir det 231 röster.

Röstlängden fastställdes med:
11 förbundsstyrelseledamöter
191 ombud
29 fullmakter
Sammanlagt 231 röstberättigade

§ 3
Centrala
ungdomsrådets
status vid
riksstämman

Anders Ericsson framlade styrelsens förslag om att Centrala ungdomsrådet skall ha yttrande- och förslagsrätt under riksstämman.

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 4
Stämmans behöriga
utlysande

Efter redogörelse av *Anders Ericsson* för utskick av kallelse till stämman **beslutades** att riksstämman är behörigen utlyst.

§ 5
Fastställande av
tidsschema

I enlighet med det framlagda förslaget **fastställdes** det föreslagna tidsschemat.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

§ 6
Fastställande av
arbetsordningen

Det framlagda förslaget till arbetsordning **fastställdes**.

§ 7
Fastställande av
föredragningslista

Sven Knuths, Falun-Borlänge, hade inlämnat ett förslag innebärande ändring av föredragningslistan: "Att punkt 41, motion 19 angående sänkning av medlemsavgiften, bör komma efter punkt 24 och före punkt 25, motion 4 angående § 3 i förbundsstadgan om avgifter".

Berndt Nilsson, Storstockholm, yrkade att samtliga stadgeändringar sammanslås vilket innebär att punkterna 24, 25 och 26 flyttas till punkt 32 och behandlas samtidigt. Han yrkade vidare att de två punkter som berör avgiften till Svenska Diabetesförbundet, punkt 53 flyttas till punkt 41 och behandlas samtidigt.

Kurt Grahn, förbundsstyrelsen, anförde avseende Sven Knuths förslag, att motion nr 4 inte primärt handlar om avgifterna utan om införande av en ny typ av medlemskap. Av den anledningen ansåg han, utan att på något sätt föregripa presidiets beslut om propositionsordning, att om stämman skulle bifalla motionens syfte, så kommer avgiftsdelen att behandlas i samband med de övriga avgiftsfrågorna. Därför ansåg Kurt Grahn att det inte fanns anledning att ändra förslaget avseende denna fråga.

Stämman **beslutade** avslå Sven Knuths förslag.

Efter votering **beslutade** stämman avslå det förslag av Berndt Nilsson som innebar att punkterna 24, 25 och 26 flyttas till punkt 32 och behandlades samtidigt, med rösterna 160 mot 66, 3 avstod.

Stämman **beslutade** att bifalla ändringsförslaget av Berndt Nilsson avseende att flytta punkt 53 till punkt 41.

Stämman **beslutade** att med den förändringen fastställa föredragningslistan.

§ 8
Val av tre
ordföranden för
stämman

Valberedningen föreslog Manfred Karlsson, Norrtälje, Birger Hammargren, Kalmar och Rolf Jacobson, Varberg. Rolf Jacobson är även ombud på riksstämman. Som reserv Ellen Skaare Håkansson, Borås, också anmäld som ombud.

Eva Larsson Rosenberg, Storstockholm, ställde frågan om de föreslagna ordförandena är medlemmar i någon lokalförening som är ansluten till Svenska Diabetesförbundet.

Anders Ericsson, svarade att alla tre är medlemmar i Svenska Diabetesförbundet.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Stämman **valde** Manfred Karlsson, Norrtälje, Birger Hammargren, Kalmar, och Rolf Jacobson, Varberg, till ordföranden för riksstämman.

§ 9
Val av sekreterare för stämman

Två sekreterare **valdes**: Karin Morén-Almroth, förbundsstyrelsen och Rosalie Gnipe, förbundskansliet.

§ 10
Val av beredningsutskott

Till beredningsutskottet **valdes**: Kurt Grahn, förbundsstyrelsen, sammankallande samt Nils-Göran Eriksson, Avesta, Håkan Fernström, Mariestad, Jan Nordberg, Boden, Bo Pantzar, Värnamo och Maritha Johansson, Halmstad.

§ 11
Val av sex rösträknare

Till rösträknare **valdes**: Curt Lagsten, Örebro, Lars Persson, Örnköldsvik, Ingvar Nilsson, Jönköping, Camilla Dahlström, Hässleholm, Åke Lidberg, Norrköping och Kurt Gärtner, Skellefteå.

§ 12
Val av tre protokolljusterare och fastställande av justeringsdatum

Till protokolljusterare **valdes**: Gunnar Hedin, Örebro, Anita Jacobsson, Kalmar och Christina Forslund, Sundsvall. **Beslutades** att protokollet skall vara justerat senast 31 augusti 1999.

Anders Ericsson lämnade över ordförandeskapet till presidiet varvid *Manfred Karlsson*, på det valda presidiets vägnar, framförde ett varmt tack för förtroendet att få leda 1999 års riksstämma.

§ 13
Verksamhetsberättelse för 1997

Stämman **beslutade** att verksamhetsberättelserna var föredragna eftersom materialet i sin helhet gått ut till ombuden.

Stämman **beslutade** att med preliminärt godkännande lägga alla verksamhetsberättelserna, för såväl förbund som fonder, till handlingarna i avvaktan på revisionsberättelserna.

Arne Ekman, Varberg, gjorde ett inlägg avseende det beslut som stämman tog vid riksstämman 1997 där stämman röstade om en ekonomisk flerårsplan för 1998 till år 2000. Han ansåg att information om kostnadsökning som pågick borde ha getts till deltagarna innan beslut.

§ 14
Revisionsberättelse för 1997

Stämman **beslutade** att fastställa 1997 års verksamhetsberättelse för Svenska Diabetesförbundet och samtliga redovisade fonder och de där framlagda räkenskapsutdragen samt att med godkännande lägga revisionsberättelsen till handlingarna för att ånyo behandlas under punkt 21 Ansvarfrihet, på föredragningslistan.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

§ 15
Verksamhets-
berättelse för 1998

Ordföranden genomförde samma procedur för 1998 års verksamhetsberättelse som skett under § 13 Verksamhetsberättelse för 1997.

Jonas Broström, kansliet, redogjorde för en del rättelser i verksamhetsberättelsen för 1998. På sidan 40 i häfte nr 3 i stiftelsens verksamhetsberättelse i första stycket står det "Styrelsen för stiftelsen Svenska Diabetesförbundets forskningsfond utgörs av Svenska Diabetesförbundets styrelse". De ska i stället stå "Styrelsen för stiftelsen Svenska Diabetesförbundets forskningsfond utgörs av samma personer som Svenska Diabetesförbundets styrelse". På sidan 44 i not 2 står det räntebärande värdepapper och där står det en felaktighet i föregående år. Jonas Broström läste upp lydelsen som det stod att Marknadsvärdet per 98-12-31 uppgick till 25.366 tkr (14.562 tkr). Det ska i stället stå 16.524 tkr på föregående år.

Marie-Jeanette Bergvall, kansliet, gjorde även en rättelse avseende forskningsfonden i verksamhetsberättelsen på sidan 41. "Den åttonde Diabetesforskningens Dag" skall vara det den nionde som genomfördes 1998.

Beslutades att med preliminärt godkännande lägga verksamhetsberättelsen för förbundet med samtliga fonder till handlingarna i avvaktan på revisionsberättelse.

§ 16
Revisions-
berättelse för 1998

Jonas Broström, kansliet, framförde en del ändringar på sidan 62, revisionsberättelse för Svenska Diabetesförbundets Information AB. I tredje stycket står det "Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed". Det ska istället stå "Årsredovisningen har upprättats i enlighet med årsredovisningslagen", vilket det även står i originalet. På sidan 64, revisionsberättelse för Stiftelsen Bertil Dahléns minnesfond, tredje stycket, står det: "Årsredovisningen har upprättats i enlighet med god redovisningssed". Det ska i stället stå "Årsredovisningen har upprättats i enlighet med stiftelselagen." Samma ändringar ska göras för alla följande revisionsberättelser, på sidorna 64, 66, 67, 68, 69, 70, 71 och 72.

Stämman **beslutade** att fastställa 1998 års verksamhetsberättelser med räkenskapsutdragen för Svenska Diabetesförbundet och dess fonder samt att med godkännande lägga revisionsberättelsen till handlingarna för att ånyo behandla frågan under punkt 21 på dagordningen

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

§ 17
Anmälan om
verksamheten inom
Svenska
Diabetesförbundets
Information AB

Anders Ericsson, sade att när det gäller Diabetesförbundets Information AB så återkommer den punkten om aktiebolaget för diskussion senare, men att under innevarande punkt kommer det verksamhetsmässiga att redovisas för det gångna året. Detta innebar att inom ramen för Information AB, hade det genomförts tre konferenser tillsammans med Spri om god diabetesvård för äldre. I den resultaträkning som var bilagd, fanns också de inventarier upptagna som finns i den utbildningslokal på kansliet som ska användas för olika former av utbildning, bl.a. sköterske- och fotvårdareutbildningar. Anders Ericsson framförde att detta var huvuddelarna i verksamheten för det gångna året och hänvisade i övrigt till den redovisade balansräkningen och förvaltningsberättelsen.

Ann-Charlotte Lindberg, Storstockholm, önskade med tanke på en bolagsordnings stora vikt för ett aktiebolag, att få ta del av bolagsordningen för detta aktiebolag.

Stig Andersson, Storstockholm sade att när det gäller bolagisering av verksamhet så kunde det ses från olika perspektiv. Han instämde i vad som föregående talare sagt, att bolagsordningen är ett viktigt styrinstrument och ansåg att förbundsstyrelsen inte hade presenterat motivet i den här frågan. Han ansåg att Svenska Diabetesförbundets ledning skulle vinna på att precisera vad tanken, upplägget osv., var med bolagiseringen. Han påtalade även att bolaget formellt inte kan ställas under klubban på riksstämma utan det är en separat bolagsstämma. Stig Andersson ställde även frågor till förbundsstyrelsen hur man kommer att hantera revisionsberättelse i bolaget.

Anders Ericsson begärde att diskussionen skulle tas upp i samband med motionsbehandlingen om aktiebolaget där det i svaret från förbundsstyrelsen, finns en del av det som Stig Andersson frågade efter, som skälet, målsättningarna och ursprunget till aktiebolaget. Han föreslog detta på grund av att det då är en beslutspunkt medan detta var en rapport av den verksamhet som hade skett i bolaget under året. På frågan om det fanns en bolagsordning svarade Anders Ericsson ja och att den kunde hämtas hos kansliets ekonomichef även under riksstämmomötet.

§ 18
Anmälan av
åtgärdade riks-
stämmotioner
från riksstämman
1997

Karin Oscarsson, Tjustbygden, påtalade att ett beslut togs avseende motion nr 1 på riksstämman 1997 vilket skulle innebära en bättre kontakt mellan förbundsstyrelsen och motionären före förbundsstyrelsens yttrande. Hon sade att ingen från förbundsstyrelsen tagit kontakt med motionären inför motion nr 30 vid denna riksstämma. Hon hade pratat med Christina Svensson i förbundsstyrelsen som hade anfört att det inte förelåg några problem med att tolka och förstå innehållet i motionen. Karin Oscarsson ansåg ändå att det hade varit bra om någon hade hört av sig.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Solveig Broman, Örebro, framförde med anledning av motion nr 1 på riksstämman 1997, att detta också gällde de fyra motioner Örebro Diabetesförening lämnat in till denna riksstämma. Mot bakgrund av detta så ansåg hon att motionen "Bättre kontakt mellan förbundsstyrelsen och motionärer före förbundsstyrelsens yttrande" inte kunde anses vara åtgärdad.

Jan Olov Seveborg, Karlstad, riktade kritik till förbundsstyrelsen över att det i motion nr 34 vid riksstämman 1997 beslutats att material skulle tas fram som informerar om diabetes. I handlingarna till riksstämman 1999 står det att arbetet med att åtgärda motionen pågår. Han tyckte det var dåligt av styrelsen att på två år inte få fram ett sådant material.

Mats Lindahl, förbundsstyrelsen, höll med om att den kritik som har framkommit, dels mot kontakten från förbundsstyrelseledamöterna i samband med beredning av motionerna och dels den som riktats mot utbildningsmaterialet kunde vara berättigad. Han beklagade å styrelsens vägnar och ansåg att detta var en viktig uppgift för den nya styrelsen inför den kommande mandatperioden.

§ 19
Beslut om
ansvarsfrihet

Stämman **beslutade** bevilja förbundsstyrelseledamöterna ansvarsfrihet för förvaltningen under den tid förvaltningen omfattat i 1997 och 1998 års verksamhetsberättelser.

§ 20 Eventuellt
uttalande

Marie-Jeanette Bergvall, förbundskansliet, föredrog det förslag till uttalande, som även hade delats ut vid registreringen. Bakgrunden till det här uttalandet var att regeringen i samband med vårpropositionen hade noterat att kostnaderna för läkemedelsförmåner ökar i en oacceptabel takt. Detta har medfört att patientandelen i läkemedelsförmånen på kort sikt höjs med 500 kronor per år. På lång sikt skall en ny utredning tillsättas som ånyo skall se över innehåll och utformning av förmånen, som har varit i kraft i två år. Svenska Diabetesförbundet ser det som regeringens uppgift att underlätta för människor att ta ansvar för sin egenvård - med rimliga ekonomiska belastningar och vill därför att regeringen ger den utredning som skall utreda läkemedelsförmånen i uppdrag

- att se över konsekvenserna av en ökad patientandel i förmånen för människor med kroniska sjukdomar
- att differentierade subventioner av läkemedel införs så att de som har en kronisk sjukdom medges en högre subvention än de som har en tillfällig diagnos.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Stig Andersson, Storstockholm, framförde att i den skrivelsen som förbundsstyrelsen hade framlagt riksstämman fanns många poänger, men ansåg att en saknades. Han sade att ökningen av läkemedelskostnaderna, egentligen består av tre orsaker. Dels har antalet äldre ökat samt att det finns nyare, effektivare och dyrare mediciner. Men även, som inte hade tagits upp i förbundsstyrelsens skrivning, har slutenvården minskat och hemsjukvården ökat vilket förmodligen bidragit till en förändrad kostnadsbelastning. Stig Andersson yrkade på ett tillägg av en att-sats lydande: "att noggranna analyser och beräkningar göres avseende vilka kostnadsöverföringar som tillförs medicinkostnaderna med anledning av minskad slutenvård samt utökad hemsjukvård".

Marie-Jeanette Bergvall, kansliet, framförde att hon var glad över Stig Anderssons förslag och yrkade på att riksstämman även bifaller tillägget.

Stämman **beslutade** bifalla tillägg av att-satsen "att noggranna analyser och beräkningar göres avseende vilka kostnadsöverföringar som tillförs medicinkostnaderna med anledning av minskad slutenvård samt utökad hemsjukvård".

Stämman **beslutade** att i övrigt anta det av förbundsstyrelsen framlagda yttrandet.

Kerstin Carselind,
vice ordförande,
Reumatiker-
förbundet

Kerstin Carselind överbringade en hälsning från Reumatikerförbundet till Svenska Diabetesförbundet. Hon ansåg att vi som patientorganisationer har gemensamma intressen, så mycket gemensamt arbete framför oss. Aktuellt idag är studiecirkel "Vägen till medvetenhet" som är ett gemensamt intresse samt det arbete med nationella riktlinjer som Reumatikerförbundet startat upp. Kerstin Carselind ansåg vidare att det är nödvändigt att påvisa de förhållanden som medlemmarna lever under och att detta är viktiga mål för förbunden. Hon framhöll att det gäller att påvisa vilka förhållanden som råder och att sedan påverka alla tänkbara instanser och möjligheter för att nå ett likaberättigande, lika möjligheter för alla, även personer med funktionshinder, vare sig de är synliga eller inte synliga. Hon avslutade sitt anförande med att tala om vikten av att många tillsammans har större möjligheter att påverka samt önskade en fortsatt framgång på riksstämman och också ett lycka till i fortsättningen.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

§ 21
Ungdomsverksam-
heten inom
Svenska
Diabetesförbundet

Pontus Lundahl, Centrala ungdomsrådet, redogjorde för det beslut som hade tagits vid riksstämman 1997, där förbundsstyrelsen fick i uppdrag att utvärdera ungdomsverksamheten under stämmodidens gång. Denna översyn är nu genomförd. Det som framkommit är att för att underlätta för ungdomar att träffas i mindre sektioner inom landet och de befintliga regionerna som förbundet i stort har, så övergår de regionala ungdomsråden i s.k. nätverk. Detta förslag innebär också att Centrala Ungdomsrådet återtar det yttersta ansvaret för de konferenser och utbildningar som tidigare legat på de regionala ungdomsråden. Centrala Ungdomsrådet ska också vara ansvarig för den totala verksamheten, både på riks- och regional nivå. De regionala nätverksråden ska också fortsättningsvis samarbeta med läns- och lokalföreningar för att kunna nå fram till medlemmarna i största möjliga mån. Detta förslag medför en del stadgeändringar vilket skulle innebära att normalstadgar för länsföreningar, § 1 femte att-satsen får lydelsen: "att i samarbete med lokalföreningarna inom länet aktivt medverka till att ungdomar engageras i ungdomsverksamhet". Förbundets stadgar, § 4, mom 2: "Inom förbundet arbetar ungdomsråd på central nivå och ungdomsnätverk på lokal och regional nivå." Pontus Lundahl hemställde hos riksstämman att bifalla förbundsstyrelsens och Centrala Ungdomsrådets förslag.

Dan Enell, Höglandet, efterlyste en profilering av Centrala Ungdomsrådet.

Pontus Lundahl, Centrala ungdomsrådet, berättade att ledamöterna som sitter i Centrala Ungdomsrådet under det senaste året hade genomgått en kompetenshöjande utbildning för att få tyngd i de saker och de profilfrågor som de ansåg viktiga att belysa. Några profilfrågor är arbetsmarknad, skola och studier, att bevaka, informera och utbilda samt att arbeta med att öka engagemanget bland de yngre.

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens och Centrala ungdomsrådets förslag.

Stämman **beslutade** bifalla de av styrelsen och Centrala ungdomsrådet föreslagna stadgeändringarna.

§ 22
Fastställande av
handlingsprogram

Bo Pantzar, Värnamo, föreslog ett tillägg i handlingsprogrammet under Sociala och ekonomiska villkor, lydande: "Svenska Diabetesförbundet skall aktivt arbeta med att behålla det fria insulinet och hjälpmedel."

Arne Ekman, Varberg, ansåg att ett uppdrag som skall ingå i handlingsprogrammet är "att samla och systematisera information om vårdens kvalitet ur ett vårdkonsumentperspektiv".

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Anders Ericsson anförde att det hade visat sig att handlingsprogrammet efter beslutet på riksstämman egentligen aldrig förts vidare och använts som underlag i särskilt stor utsträckning i verksamheten. På grund av detta anordnades en ordförandekonferens under våren 1999 för att behandla innehållet i ett förslag till handlingsprogram för att få ett bredare inflytande och acceptans från föreningarna. Han ansåg att förslaget om att skriva in att bibehålla det fria insulinet inte var en fråga för ett handlingsprogram utan såg det snarare som en del av den löpande verksamhetsplaneringen där ställning måste tas till flera olika faktorer. Anders Ericsson yrkade bifall till tilläggsyrkandet om att samla systematiserad information ur ett vårdkonsumentperspektiv.

Agneta Dunemark, Malmö, yrkade bifall till handlingsprogrammet med de föreslagna tilläggen.

Stämman **beslutade** bifalla att tillägget "Svenska Diabetesförbundet skall aktivt arbeta med att behålla det fria insulinet och hjälpmedel." skall ingå i handlingsprogrammet.

Stämman **beslutade** bifalla att ett uppdrag "att samla och systematisera information om vårdens kvalitet ur ett vårdkonsumentperspektiv skall ingå i handlingsprogrammet".

Stämman **beslutade** att i övrigt bifalla förbundsstyrelsens förslag till handlingsprogram.

§ 23
Styrelsens förslag
ang.
regionindelning

Dan Enell, Högländet, yrkade att regionerna ska göras om så att de överensstämmer med sjukvårdens regioner.

Kurt Grahn, förbundsstyrelsen, yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Lars-Erich Jansson, Jönköping, yrkade på en omarbetning innebärande att regionindelningen skall följa sjukvårdsområdena.

Stämman **beslutade** efter votering att bifalla yrkandena om omarbetning av regionindelningen vilket innebar avslag på styrelsens förslag, med rösterna 118 mot 107, 4 avstod.

Stämman **beslutade** att bifalla yrkandena om att regionindelningen skall följa sjukvårdsområdena.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

En skrivelse hade inlämnats till presidiet lydande: "Vi från Hälsinglands och Gästriklands diabetesföreningar tycker att beslutet i paragraf 23 ej gick rätt till och vill ha en återremiss till vidare utredning. För vår del skulle beslutet göra att vi får långa avstånd i regionen. Vi känner oss mer tillhöra mellansvenska och norra regionen enl. nuvarande omfattning (enl. förbundsstyrelsens förslag). Rolf Blomquist, Marianne Blomquist, Gunnar Andersson, Ove Haaga, Erik Blom, Ivar Norberg, Anette Löfvenius"

Stämman **beslutade** att återremittera ärendet om besluten kring regionbildningen till beredningsutskottet.

Bo Pantzar, Värnamoorten, redogjorde för att beredningsgruppen ansåg att propositionsordningen var korrekt.

Jan Nordberg, Boden, som suttit med i beredningsutskottet, vädjade att stämman omprövar sitt tidigare beslut om indelning av regioner och framförde ett önskemål att få bibehålla den norra regionen som tidigare.

Bo Pantzar, Värnamoorten, gjorde ett förtydligande avseende eventuellt förkastande av förbundsstyrelsens svar.

Ture Wiklund, Älandsbro, yrkade att Mellansvenska regionen förblir oförändrad, dvs. Jämtland, Västernorrland, Dalarna och Gästrikland.

Mats Dahlstrand, förbundsstyrelsen, yrkade bifall åt förbundsstyrelsens förslag.

Stämman **beslutade** enhälligt att bifalla beredningsutskottets förslag att upphäva tidigare beslut avseende regionindelningen.

Stämman **beslutade** enhälligt i enlighet med förbundsstyrelsens förslag till regionindelning.

§ 24
Motion nr 3 ang.
valedel

Agneta Dunemark, Malmö, yrkade bifall till motion nr 3, som Malmöföreningen inlämnat, och enligt förbundsstyrelsens förslag till bifall. Hon sade att detta innebar att om det ska vara fem valbara namn t ex, så ska det stå fem namn på valedeln.

Bertil Enemo, Storstockholm, ansåg att förslaget väckte vissa betänkligheter ur demokratisk synpunkt därför det kan innebära att ett ombud blir tvingad, för att kunna utöva sin rösträtt, att rösta på personer som man inte vet var de står i förbundssammanhang. Han yrkade på avslag på motion nr 3 angående utformning av valedel (stadgarna § 5 mom 10). Nuvarande lydelse yrkades kvarstå oförändrad.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Jan-Olof Seveborg, Karlstad, delade föregående talares uppfattning och yrkade avslag på motionen. Han påpekade vidare att det står i stadgarna, § 8 mom 2, att för ändring av förbundets stadgar fordras 2/3 majoritet av avgivna röster.

Jens Johansson, Kronoberg, ansåg att förslaget innebar tvångsröstning och att diabetesföreningen i Kronoberg yrkade avslag på förbundsstyrelsens förslag (avser motion nr 3 och § 5, mom 10 i stadgarna).

Agneta Dunemark, Malmö, replikerade och yrkade bifall till motion nr 3.

Kurt Grahn, förbundsstyrelsen, yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag och ansåg att det förtroende som valberedningen fått av riksstämman sviks om då dessa ej ansågs kunna ta fram 5 stycken godtagbara personer för val till förbundsstyrelsen.

Ordföranden erinrade om att om förbundsstyrelsens förslag icke uppnår kvalificerad majoritet på 2/3-delar, betyder det att nuvarande regler kvarstår.

Stämman **beslutade** efter votering att avslå motionen och förbundsstyrelsens förslag, med rösterna 136 mot 87, 7 avstod.

§ 25
Motion nr 4 ang. §
3 i förbundsstadgan
- avgifter

Gunnar Hedin, Örebro, yrkade att riksstämman beslutar i enlighet med motionen och angav att syftet med motionen var att underlätta för familjer att till en rimlig kostnad delta i styrelsearbetet och att tydliggöra föräldrainsatserna i föreningarnas arbete. Han yrkade på ett tillägg i stadgan för Svenska Diabetesförbundet § 3 lydande: "Medlemsavgiften till förbundet och avgiften för tidningen Diabetes beslutas av riksstämman och inbetalas före mars månads utgång för medlemsantalet den 31 december föregående år. Enskild medlem betalar hel avgift. Familj betalar 1 1/2 avgift. Som familj räknas personer som ingår i samma hushåll."

Jan-Erik Jönsson, Österlen, framlade en fråga avseende hur stor en familj kan vara. Förslaget att "Enskild medlem betalar hel avgift och familj betalar en och en halv avgift." ansåg han kunde lösas med att man ändrar familj till "familjemedlem betalar en halv avgift". Han yrkade på ändring i stadgar för lokalförening lydande: "Enskild medlem betalar hel avgift. Familjemedlem betalar halv avgift." Han yrkade avslag på förbundsstyrelsens förslag.

Kurt Grahn, förbundsstyrelsen, yrkade bifall till förbundsstyrelsens yttrande och påpekade att frågan hade varit uppe vid tidigare riksstämma och avslagits. Han sade att grunden för medlemskapet står i lokalstadgarnas § 2, att medlem är var och en som betalar avgift och sade att medlemskapet, principen en medlem, en avgift, en röst, var det som har gällt och gäller.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Stämman **beslutade** efter votering att avslå motionen, med rösterna 163 mot 59, 2 avstod.

Stämman **beslutade** i enlighet med förbundsstyrelsens förslag.

§ 26
Motion nr 5 och 6
ang. tillägg i
stadgan angående
anställd/förtroende-
vald

Sten Sjöström, Kronoberg, gjorde ett förtydligande att det inte handlar om något enskilt anställningsärende eller enskild person, utan att det är en principfråga. Han yrkade på bifall till motionen.

Mats Lindahl, förbundsstyrelsen, ansåg att förbundet arbetat hårt med att riva trösklar, som ska hindra personer med diabetes, att kunna få tillträde till olika arbeten och att arbete inom organisationen borde ses som en merit och inte ett hinder. Han föreslog bifall till förbundsstyrelsens förslag att avslå motionerna.

Sten Sjöström, Kronoberg, replikerade att detta handlade om en principfråga och yrkade åter bifall till motionerna.

Efter votering **beslutade** stämman bifalla förbundsstyrelsens förslag och avslog motionerna 5 och 6, med rösterna 144 mot 69, 11 avstod.

§ 27
Motion nr 7 ang.
arbetsgrupper

Sven Knuths, Falun-Borlänge yrkade bifall på motionen i sin helhet.

Kurt Grahn, förbundsstyrelsen, svarade att arbetsgrupperna inte var beslutande organ utan var tillsatta för att utreda frågor och lägga synpunkter till förbundsstyrelse och verkställande utskott. Han yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Stämman **beslutade** bifalla förbundsstyrelsens förslag och avslog motion 7.

§ 28
Motion nr 8 ang.
studieorganisa-
törens roll och
ställning i
förbundet

Stämman **beslutade** bifalla förbundsstyrelsens förslag och avslog motion 8.

§ 29
Motion nr 1, 9 och
10 ang. normal-
stadgar för
lokalföreningar

Stämman **beslutade** bifalla förbundsstyrelsens förslag och avslog motionerna 1, 9 och 10 ang. normalstadgar för lokalföreningar.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

§ 30
Motion nr 1, 9 och
10 ang. normal-
stadgar för
länsföreningar

Stämman **beslutade** bifalla förbundsstyrelsens förslag och avskog motionerna 1, 9 och 10 ang. normalstadgar för länsföreningar.

§ 31
Motion nr 17 och
18 ang. fritt
medlemskap för
vissa under året

Punkten behandlades under § 41.

§ 32
Styrelsens förslag
ang. stadgar samt
motionerna 1-2

Kurt Grahn, förbundsstyrelsen, yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag och redogjorde för de ändringsförslag som riksstämman inte redan hade beslutat om.

Bertil Enemo, Storstockholm, yrkade avslag på förbundsstyrelsens förslag till tillägg stadgarna § 5, mom 10, avseende valbarheten "och som föreslås på stämman". Han yrkade att momentet skulle vara oförändrat.

Berndt Nilsson, Storstockholm, hade två yrkanden. Ett huvudyrkande som var ett avslag på förbundsstyrelsens förslag om en reducering av antalet ombud till 200. Om förbundsstyrelsens förslag skulle bli riksstämmans beslut, yrkades i andra hand på "att förbundsstyrelsen återkommer till kommande riksstämman med en utredning om hur en begränsning av antalet ombud påverkar diabetesföreningarnas möjligheter att vara representerade på riksstämman".

Bertil Håkansson, Borås, lämnade ett förslag lydande: "Riksstämman är förbundets högsta beslutande organ och består av 199 valda ombud, förbundsstyrelsens ledamöter och förbundets revisorer."

Jan Nordberg, Boden, pläderade för motion nr 2 och yrkade på tillägg § 5, mom 11 lydande: "Lokalföreningarna kan utse personliga ersättare för ombuden. Ersättare anmäls först sedan ordinarie ombud på grund av sjukdom eller annat giltigt förfall ej kan närvara."

Börje Medelberg, Storstockholm, yrkade "avslag på förbundsstyrelsens förslag om att slopa rätten för ombud att rösta genom fullmakt och föreslog att § 5 mom 5 kvarstår i sin nuvarande lydelse".

Jens Johansson, Kronoberg, sade att möjligheten till fullmakt måste finnas kvar och lämnade ett yrkande lydande: Diabetesföreningen Kronoberg yrkar att § 5 mom 5 bibehålls oförändrad".

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Lars-Erich Jansson, Jönköping, lämnade förslag att eftersom det fanns 107 föreningar skulle § 5, mom 1 ändras så att det blev 214 ombud, två röster till varje lokalförening.

Sten Sjöström, Kronoberg, yrkade bifall till förslaget att stadgan angående antalet riksstämmodamöter skulle vara oförändrad, 225 i stället för förbundsstyrelsens 200.

Jan-Olof Seveborg, Karlstad, ansåg att det var anmärkningsvärt att en förening vid riksstämman representerades genom att hälften av rösterna var fullmakter och ansåg att medlemsdemokrati bygger på närvaro. Han yrkade bifall till förslaget om 199 ledamöter och att det ska bygga på närvarorätt vid röstning och inte med fullmakter.

Jan-Erik Jönsson, Österlen, frågade efter anledningen till att neddragningen av antalet ombud från 225 till 200. Han ansåg att det var viktigt att ha en bred representation och hoppades på att det blir fler medlemmar i Svenska Diabetesförbundet. Han ansåg att fler medlemmar och färre ombud inte stämde överens. Han yrkade på oförändrat antal riksstämmodombud, 225 stycken, § 5, mom 1.

Kurt Grahn, förbundsstyrelsen, sade att det med nuvarande stadgar var helt möjligt att riksstämman kunde bestå av mindre än 125 ombud med 100 fullmakter. Han drog tillbaka förbundsstyrelsens förslag avseende mom 11 och godtog Jan Nordbergs förslag till tillägg men vidhöll i övrigt förbundsstyrelsens förslag.

Sten Sjöström, Kronoberg, sade att det går mycket väl att rösta genom fullmakt genom att den personen har uttryckt sin vilja innan.

Stämman **beslutade** efter votering att avslå återremissyrkandet med rösterna 160 mot 64, 2 avstod.

Stämman **beslutade** att fastställa antalet ombud till 225 vilket innebar avslag på styrelsens förslag. Stämman biträdde i övrigt förbundsstyrelsens förslag till formulering av § 5 mom 1.

Stämman **beslutade** efter votering att avslå styrelsens förslag att mom 5 i § 5 utgår, vilket innebär att nuvarande formulering om ombudsrostning genom fullmakt kvarstår, med rösterna 151 mot 69, 6 avstod.

Stämman **beslutade** avslå styrelsens ändringsförslag avseende mom 10 i § 5 utgår, vilket innebär att nuvarande formulering om ombudsrostning genom fullmakt kvarstår.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Stämman **beslutade** bifalla tilläggsförslag avseende mom 11 § 5 lydande "Lokalföreningarna kan utse personliga ersättare för ombuden. Ersättare anmäls först sedan ordinarie ombud på grund av sjukdom eller annat giltigt förfall ej kan närvara."

Stämman **beslutade** bifalla att motion nr 1 ansågs besvarad avseende förbundsstadgarna.

Stämman **beslutade** bifalla att motion nr 2 ansågs besvarad.

Stämman **beslutade** godkänna ändringarna i förbundsstadgarna i enlighet med förslagen på sidorna 40–47 i alla de delar där inga andra yrkanden än förbundsstyrelsens förelåg.

§ 33
Beslut om arvoden
och övriga
ersättningar

Lars Törnqvist, valberedningen, föredrog valberedningens förslag till arvoden och ersättningar. Han redogjorde för vilka i valberedningen som hade ingått i detta arbete, nämligen han själv från västra regionen, Margareta Arcombe, södra, Inge Hildor, östra, Per-Ola Nordle i mellan samt Roland Andersson, norra regionen. Valberedningen föreslog i stort sett oförändrade ersättningar, förutom höjning av dagsersättningen för samtliga.

a) Förbundsord-
förande

Valberedningen föreslog oförändrat fyra basbelopp till förbundsordförande och 500 kronor per sammanträdesdag. Ersättning för förlorad arbetsförtjänst utgår ej.

Anders Ericsson föreslog fem basbelopp på ordförandeposten, p.g.a. den arbetsinsats som krävs och den tid det tar, inte bara ifråga om antalet resdagar utan även den tid som måste avsättas för att sätta sig in i och läsa ärenden.

Lars Törnqvist, valberedningen, gjorde ett förtydligande att ersättning per sammanträdesdag är ett senare beslut.

Stämman **beslutade** efter votering i enlighet med valberedningens förslag, med rösterna 108 mot 101, 6 avstod.

b) Verkställande
utskott

Valberedningen föreslog oförändrat ett halvt basbelopp per år och ledamot för verkställande utskottet.

Stämman **beslutade** i enlighet med valberedningens förslag.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

c) Övriga
styrelseledamöter

Valberedningen föreslog oförändrat 1/5-dels basbelopp per år och ledamot.

Jan-Olof Seveborg, Karlstad, yrkade att övriga styrelseledamöter och ersättare skall ha 1/3-dels basbelopp per år och ledamot. Han ansåg att 1/5-dels basbelopp för en ledamot i styrelsen och 1/3-dels basbelopp för en som är revisor, var en orimlig proportion.

Stämman **beslutade** att godkänna förslaget om 1/3-dels basbelopp per år och ledamot mot valberedningens förslag på 1/5-dels basbelopp.

d) Centrala
ungdomsrådet

Valberedningen föreslog oförändrat 1/6-dels basbelopp per år och ledamot.

Stina Vikberg-Jonsson, Arjeplog, yrkade att Centrala ungdomsrådets ersättning ändras till 1/5-dels basbelopp per år och ledamot

Stämman **beslutade** att godkänna förslaget om 1/5-dels basbelopp per år och ledamot i Centrala ungdomsrådet mot valberedningens förslag på 1/6 basbelopp.

e) Läkarrådet

Valberedningen föreslog oförändrat 20 000 kr per år att fördela för läkarrådets ledamöter.

Sten Sjöström, Kronoberg, framförde synpunkter på fördelningen mellan kvinnor och män i de olika råden.

Berndt Nilsson, Storstockholm, ställde en fråga om stämman kan besluta om läkarrådets arvode eftersom forskningsfonden är en fristående stiftelse.

Kurt Grahn, förbundsstyrelsen, ansåg att det var en viktig frågeställning som Berndt Nilsson tog upp och ansåg att han hade helt rätt vilket borde medföra att frågan om läkarrådets arvode måste avföras från dagordningen.

Ordföranden tolkade detta som att beslut icke kan fattas av stämman avseende arvode för läkarrådets ledamöter samt även för omvårdnadsrådet och kostrådet.

Anders Ericsson förklarade att motiveringen var riktig beträffande läkarrådet. När det gäller omvårdnadsrådet och kostrådet är de icke befintliga eller giltiga i forskningsfondens stadgar, enligt den tolkning som Länsstyrelsen har gjort, varför de måste behandlas under riksstämman.

f)
Omvårdnadsrådet

Valberedningen föreslog oförändrat 10 000 kr per år att fördela för omvårdnadsrådets ledamöter.

Stämman **beslutade** i enlighet med valberedningens förslag.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

- g) Kostrådet Valberedningen föreslog oförändrat 10 000 kr per år att fördela för kostrådets ledamöter.
Stämman **beslutade** i enlighet med valberedningens förslag.
- h) Förtroendevalda revisorer Valberedningen föreslog oförändrat 1/3-dels basbelopp per år och ledamot.
Stämman **beslutade** i enlighet med valberedningens förslag.
- i) Valberedningen *Anders Ericsson*, föreslog oförändrade ersättningar till valberedningen med 1/6-dels basbelopp under hela valperioden per person samt att de ersättningar som utgår för övriga förtroendevalda ska gälla även för valberedningen, dvs. förlorad arbetsförtjänst, sammanträdesarvode.
Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.
- j) Sammanträdesarvoden Valberedningen föreslog en höjning med 100 kr per sammanträdesdag, från 400 kr till 500 kr.
Arne Ekman, Varberg, yrkade på oförändrat 400 kronor per sammanträdesdag.
Stämman **beslutade** i enlighet med valberedningens förslag.
- k) Traktamenten och övriga ersättningar Valberedningen föreslog oförändrade traktamenten och resekostnader.
Sture Klingener, Göteborg lämnade ett yrkade på en ändring i lydelsen betr. valberedningens förslag på ersättningar punkt 4 på resekostnader, 2:a stycket. Det bör lyda: "Vid resa med tåg skall förtroendevald resa 2:a klass. Vid resa med flyg utomlands skall turistklass användas. Undantag kan medgivas om särskilda skäl föreligger, exempelvis vid fullbokningar." På uppdrag av delegaterna från Västra Götaland.
Stämman **beslutade** att bifalla ändringsförslaget avseende ersättningar punkt 4 på resekostnader, 2:a stycket lydande: "Vid resa med tåg skall förtroendevald resa 2:a klass. Vid resa med flyg utomlands skall turistklass användas. Undantag kan medgivas om särskilda skäl föreligger, exempelvis vid fullbokningar."
Stämman **beslutade** i övrigt i enlighet med valberedningens förslag.
- § 34 Beslut om styrelsens säte Stämman **beslutade** i enlighet med förbundsstyrelsens förslag att förbundets säte förblir i Stockholm

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

§ 35 Val av

a) Förbunds-
ordförande

Valberedningen föreslog nyval av Stefan Leufstedt, Ystad, som gav en kort presentation av sig själv. Ytterligare en person var tidigare nominerad, Rein Sule, Tullinge. Han har tagit tillbaka sin kandidatur. Anders Ericsson var också nominerad men har undanbett sig omval.

Stämman **beslutade** enhälligt i enlighet med valberedningens förslag.

b) Övriga
ledamöter i
förbundsstyrelsen

Lars Törnqvist, valberedningen, redogjorde för nomineringen av styrelseledamöter. Valberedningen hade även själva nominerat två personer i enlighet med stadgarna.

Anders Ericsson hade fått i uppdrag att meddela att Carita Henriksson, nominerad till styrelsen, inte ställde upp till omval.

Följande nomineringar utgick då de redan valts för en fyraårsperiod vid riksstämman 1997: Hans-Jürgen Pilz, Hallstavik, Roland Jonsson, Kovland, Veronika Gustavsson, Norrköping och Karin Morén-Almroth, Åsele.

Följande fem av valberedningen utsedda kandidater inbjöds till att presentera sig: Mats Dahlstrand, Alvhem, omval samt nyval på Dan Enell, Nässjö, Margareta Nilsson, Örebro, Ture Wiklund, Ålandsbro och Roland Andersson, Luleå. Roland Andersson som hade suttit med i valberedningen hade ej deltagit vid fastställandet av nomineringsförslaget.

Stämman **beslutade** om en tidsbegränsning på två minuter avseende nomineringsinläggen.

Karin Oscarsson, Tjustbygden, föreslog Thorsten Persson.

Christina Forslund, Medelpad, pläderade för Ture Wiklund.

Leif Brandt, Oskarshamn, föreslog Thorsten Persson.

Emma Lund, Örebro, föreslog Matts Gregori.

Gunnar Hedin, Örebro pläderade för Margareta Nilsson.

Mats Lindahl, förbundsstyrelsen, pläderade för Mats Dahlstrand och föreslog Thorsten Persson.

Per Erlandson, Uppsala, föreslog Anita Andersson.

Lennart Bladin, Enköping, föreslog Anita Andersson.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Christina Svensson, förbundsstyrelsen, pläderade för Dan Enell och Mats Dahlstrand och föreslog Thorsten Persson.

Jens Johansson, Kronoberg, föreslog Thorsten Persson.

Jan Nordberg, Boden, pläderade för Roland Andersson.

Lars-Erich Jansson, Jönköping, pläderade för Dan Enell.

Sven-Olof Bergdahl, Borås, föreslog Ellen Skaare Håkansson.

Annelie Svantesson, Lidköping, föreslog Ellen Skaare Håkansson.

Pontus Lundahl, Centrala ungdomsrådet, pläderade för Mats Dahlstrand och Dan Enell.

Lars Persson, Örnsköldsvik, pläderade för Ture Wiklund.

Jessica Olsson, Centrala ungdomsrådet, föreslog Anita Andersson.

Stefan Ek, Kalmar-Öland, pläderade för Dan Enell.

Sten Sjöström, Kronoberg, föreslog Thorsten Persson.

Rolf Blomqvist, Söderhamn, pläderade för Ture Wiklund och Margareta Nilsson och föreslog Matts Gregori.

Följande personer inbjöds även att presentera sig: Chia Adolfsson, Västerås, Anita Andersson, Uppsala, Ingegärd Bergvall, Piteå, Malin Byström, Örnsköldsvik, Inger Johansson, Gällivare, Ellen Skaare Håkansson, Borås, Sture Klingener, Göteborg, samt Thorsten Persson, Borgholm.

Val genomfördes genom sluten omröstning.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Röstningen utföll på följande sätt:

Namn	Antal röster
Margareta Nilsson	135
Mats Dahlstrand	126
Dan Enell	125
Roland Andersson	120
<u>Ture Wiklund</u>	<u>98</u>
Anita Andersson	84
Matts Gregori	81
Thorsten Persson	77
Sture Klingener	37
Ellen Skaare Håkansson	36
Malin Byström	30
Chia Adolfsson	15
Inger Johansson	8
Ingegärd Bergvall	7

Följande personer **valdes** till ordinarie ledamöter: Margareta Nilsson, Mats Dahlstrand, Dan Enell, Roland Andersson och Ture Wiklund.

c) Ersättare

Valberedningen hade föreslagit Thorsten Persson, Ellen Skaare Håkansson och Anita Andersson som ersättare.

Ingegärd Persson, Västerås, föreslog Chia Adolfsson.

Anita Malmberg, Sala, föreslog Chia Adolfsson.

Per Erlandson, Uppsala, pläderade för Anita Andersson.

Margareta Nilsson, Örebro, föreslog Matts Gregori.

Sluten omröstning företogs.

Namn	Antal Röster
Anita Andersson	131
Thorsten Persson	109
Matts Gregori	82
Ellen Skaare Håkansson	82
Malin Byström	49
Sture Klingener	46
Chia Adolfsson	41
Ingegärd Bergvall	38
Inger Johansson	21
Rolf Henning	1

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Då lika antal röster råde mellan Matts Gregori och Ellen Skaare Håkansson fick lotten avgöra i enlighet med moment 10 förbundsstadgarna lydande: "Omröstning sker öppet. Val sker med slutna sedlar, om någon begär. Vid lika röstetal gäller den mening som biträdes av tjänstgörande ordförande utom vid val, då lotten avgör.". Lottdragningen utföll till förmån för Ellen Skaare Håkansson.

Stämman **valde** Anita Andersson, Thorsten Persson och Ellen Skaare Håkansson, i röstordning.

d) Tre revisorer
varav en
auktoriserad

Valberedningen föreslog som auktoriserad revisor omval av Lindebergs Revisionsbyrå. Som revisor föreslogs nyval av Hans-Olof Stralström, Skellefteå.

Allan Markström, Lycksele, pläderade för Hans-Olof Stralström och yrkade bifall till valberedningens förslag.

I enlighet med valberedningens förslag **valdes** Hans-Olof Stralström till revisor för kommande mandatperiod.

Till auktoriserad revisor **valdes** Lindebergs Revisionsbyrå AB.

e) En ersättare för
de förtroendevalda
revisorerna

I enlighet med valberedningens förslag **omvaldes** Ingvar Nilsson som ersättare för revisorerna.

§ 36
Val av fem
ledamöter i
valberedningen

Gisela Ernfredson, Lysekil, för västra Sverige föreslog omval av Lars Törnqvist, Göteborg.

Bertil Håkansson, Borås, föreslog Carita Henriksson, Alingsås.

Allan Markström, Lycksele, föreslog från Norra regionen Kurt Gärtner, Skellefteå

Curt-Lennart Lundén, Medelpad, föreslog från Medelpad och Mellansvenska regionen omval på Per-Ola Nordle.

Bo Pantzar, Värnamoorten, föreslog från Södra regionen Margareta Arcombe.

Majgunn Brettmar, Malmö, föreslog stämman att välja Margareta Arcombe.

Thorsten Persson, Kalmar-Öland, föreslog från Södra regionen omval på Margareta Arcombe.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Gun Andersson, Norrköping, föreslog från Östra regionen omval på Inge Hildor.

Val genomfördes genom slutna omröstning.

Röstningen utföll på följande sätt:

Namn	Antal röster
Inge Hildor	152
Margareta Arcombe	130
Per-Ola Nordle	126
Lars Törnqvist	123
<u>Carita Henriksson</u>	<u>110</u>
Kurt Gärtner	109

Riksstämman **valde** Inge Hildor, Margareta Arcombe, Per-Ola Nordle, Lars Törnqvist och Carita Henriksson

Gunnar Hedin, Örebro, föreslog Carita Henriksson som sammankallande.

Nils-Allan Edman, Tjustbygden, föreslog Margareta Arcombe som sammankallande.

Sten Sjöström, Kronoberg, föreslog Margareta Arcombe som sammankallande.

Stämman **beslutade** utse Margareta Arcombe till sammankallande.

§ 37
Motion nr 11 ang.
bolagsbildning

Jonas Broström, förbundskansliet, klargjorde att orsaken till bildandet av aktiebolaget i huvudsak berodde på skattemässiga konsekvenser och att aktiebolaget ska redovisas öppet i verksamheten. Beträffande revisorns roll och förtroendevalda revisorer kommer i aktiebolaget fr.o.m. den 1 januari 1999 förtroendevalda revisorer att skriva ett särskilt yttrande och den auktoriserade revisorn att skriva under revisionsberättelsen. Dessutom kommer, fr. o m 1999, verksamheten att redovisas i form av en koncernredovisning där Svenska Diabetesförbundets och aktiebolagets verksamhet redovisas tillsammans. Denna redovisning kommer att ställas inför riksstämman och redovisas i Svenska Diabetesförbundets verksamhet. De förtroendevalda revisorerna kommer i revisionsberättelsen att i likhet med idag skriva på den revisionsberättelsen för koncernredovisningen.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Sten Sjöström, Kronoberg, ansåg att i motionen sägs ingenting om att man inte kan eller ska bilda ett bolag. Däremot kräver motionären att ett sådant beslut ska tas av riksstämman efter grundliga utredningar av kostnader och risker och minskad insynsrätt och övriga konsekvenser. Han sade att förbundsstyrelsen hade agerat som om man satt och administrerade sina egna högst personliga angelägenheter, men att så naturligtvis inte var fallet. Vidare sade Sten Sjöström att förbundet består av mellan 30 och 35 000 medlemmar. och att deras representanter fanns samlade vid riksstämman och borde vara de som fattar sådana här beslut och inte en grupp som för tillfället utgör förbundsstyrelsen. Han yrkade bifall till motionen.

Stig Andersson, Storstockholm, ansåg att förbundsstyrelsen inte hade gjort en tydlig redovisning av bolagsordningen genom att inte läsa upp den på riksstämman. Istället så sade man att det ska vara en koncernredovisning, vilket egentligen då inte alls har med det här att göra. Han sade att han läst sig till att styrelsen hade fört en ingående diskussion i den här frågan tillsammans med förbundets revisorer. Han ansåg att det skulle kunna vara av intresse för stämmans ledamöter att också få reda på hur de resonemangen har gått.

Agneta Dunemark, Malmö, ansåg att motion nr 11 handlade om ansvar och demokrati och att i demokratisk ordning ska man gå ut till lokalföreningarna, för föreningen bygger på medlemmarna. Hon yrkade bifall till motionen.

Anders Ericsson sade att genom att lyfta över den externa, den utåtriktade utbildningsverksamheten, som bedriver aktiviteter gentemot människor som står utanför förbundet utbildningsmässigt till bolaget, var ett sätt att garantera att förbundet klarar av skattereglerna i den övriga verksamheten. Effekten av att inte göra det skulle, enligt revisorernas bedömning, ha inneburit en markant risk att förbundet blivit skattepliktigt även för den övriga delen, den som idag är den ideella delen i förbundet, vilket också skulle innebära momssekvenser. Han ansåg vidare att det var en styrelses uppgift att se till att verksamheten bedrivs i de formerna som är bäst för förbundet och att i detta fall bedömde styrelsen att det var ett bra sätt för att skydda resten av förbundsverksamheten mot konsekvenserna. Anders Ericsson föreslog att motionen avslås.

Sten Sjöström, Kronoberg framhöll att han ansåg att den demokratiska processen inte hade fungerat i denna fråga som han ansåg var en riksstämmofråga.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Lars-Erich Jansson, Jönköping ansåg att förbundsstyrelsen hade svårt att lyssna på vad som sägs från föreningarna och även var en aning oförskämda emot föreningarna. Han talade om demokrati som ett svårt ord och att det som var ännu svårare var att förbundsstyrelsen i frågan behöver ödmjukhet. Vad han angrep gällde ej bildandet av bolag utan förbundets styrelses oförmåga att ta reda på hur gräsrotterna ser på det. Lars-Erich Jansson yrkade bifall till motion 11.

Bengt Nordström, Göteborg, sade att det inte gällde om att bilda bolag eller inte utan formen för hur det gjorts. Han underströk att i första stycket i handlingsprogrammet står det att "förbundets bas är lokalföreningarna" och att han förstått som att det är basen som bestämmer i ett lag. Han ansåg inte att det var fel med bolagsbildningen i det här fallet utan att förbundsstyrelsen borde ha gått ut på en stämma och redogjort för vad man ville genomföra. Bengt Nordström yrkade bifall till motion 11.

Kurt Pålsson, Eslöv sade att hans synpunkt var att vi får kanske se till den tidsaspekt som styrelsen kan ha haft möjlighet att arbeta under. Han sade att även om det demokratiskt inte var helt rätt gjort så har skattemyndigheterna slagit till relativt hårt på sina håll i landet. Han förklarade att om förbundet bedriver en annan verksamhet som riktar sig mot icke-medlemmar, och blir beskattad, då kommer hela verksamheten, som lagen tolkas av skattemyndigheterna, att beläggas med skatt. Han ifrågasatte den ekonomiska konsekvensen om inte den gjorda bolagiseringen genomförts, t.ex. tidningen och dess överskott. Han yrkade avslag på motion 11.

Anders Ericsson replikerade att han blev lite förundrad över inlägget med beskrivningen av förbundsstyrelsens arbetssätt, förbundsstyrelsens sätt att se både på verksamheten och föreningarna och på medlemsnyttan. Han ansåg att detta kanske vore en diskussion som skulle ligga på motioner om de demokratiska processerna men reagerade på att styrelsen fick sitta och höra att de är oförskämda, odemokratiska och inte lyssnar och inte begriper vilka behov som finns eller vilka åsikter som kan komma från lokalföreningarna. Han sade att i förbundsstyrelsen sitter ett antal ledamöter, valda av riksstämman, som är aktiva i lokalföreningarna, som har förmåga att lyssna av vad som sker ute på lokalplanet och att ta med sig detta in i det nationella styrelsearbetet.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Ture Wiklund, Älandsbro, ansåg, som förtroendevald revisor, att frågan om bolagsbildning är en förvaltningsfråga vilket innebär att det ingår i det uppdrag föregående riksstämma har gett förbundsstyrelsen. Han ifrågasatte förbundsstyrelsens fingertoppskänsla när det gäller en så viktig fråga. Ur demokratisk synpunkt, borde information skriftligen ha gått ut till medlemmarna, lokalföreningarna och länsföreningarna för att tala om att nu vill vi bilda bolag och det gör vi av de här skälen. Ture Wiklund sade vidare att de förtroendevalda revisorerna, han själv och Stig Olof Gradin inte hade deltagit utan det var revisionsbyrån som deltagit. Han önskade mer information till lokalföreningarna och ansåg att det var fel i hanteringen före bildandet.

Stig Andersson, Storstockholm hade förståelse för styrelsens argument, eftersom det inte skulle vara lyckligt om skattesmitta skulle inträffa för förbundet. Han reagerade mot att man har varit otydlig om hur man vill styra denna verksamhet. Han ansåg att konstruktionen av bolaget vållade vissa betänkligheter, men yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Lars-Erich Jansson, replikerade att han i sak inte angrep bolagsbildningen utan efterlyste ödmjukhet från riksförbundets styrelse och menade att det ligger på alla. Han ansåg att inför den nya styrelsen och dess arbete att ledamöterna ska ta till sig den här lilla palavern som har varit och att även de som sitter kvar i styrelsearbetet har förstått att det är de som finns ute i landet som är Riksförbundet Diabetes.

Bengt Nordström, Göteborg, ansåg att det var en grannliga uppgift som läggs på styrelsen. Han trodde att den styrelse som valdes på denna stämma, valdes på grund av att stämman ansåg att det var en visionär styrelse som ska arbeta framåt och ska komma med nya idéer, vilket innefattar mandat att agera. Men han citerade § 6 mom 2 i förbundsstadgarna: "Förbundsstyrelsen handhar ledningen av förbundets verksamhet i överensstämmelse med stadgar och av riksstämman fattade beslut." Bengt Nordström trodde och hoppades, att styrelsen med lite vision och lite känsla för saker ska kunna se vartåt det lutar och också eventuellt kunna inkalla en extrastämma, vid svåra frågor. Han menade att eventuellt kunde en mindre församling av förtroendevalda sättas in mellan stämman och styrelsen, att det blev en större grupp som fattade de svåra och stora besluten. Bengt Nordström yrkade bifall till motion 11.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Per Erlandson, Uppsala, ansåg att om denna debatt varit dagen innan då den nya förbundsstyrelsen skulle väljas, så kanske det inte hade varit med samma glädje som man hade tagit emot sitt kandidatskap. Han sade att ibland så känner man sig förorättad, därför att andra har gjort någonting som man visserligen kunde godkänna, "det är alldeles jättebra att det har skett och det var nog inget fel på det, men felet var att de inte frågade mig". Per Erlandson sade att han, även som medlem i Svenska Diabetesförbundet, inte kände sig sårad. Han kände sig trygg, därför att han vid förra stämman var med och valde en förbundsstyrelse, som fick fullt förtroende. Per Erlandson sade att han var säker på att både Anders Ericsson och hela hans styrelse hade handlat i en god vilja för det bästa. Han yrkade bifall till förbundsstyrelsens yttrande.

Efter votering **beslutade** stämman att bifalla förbundsstyrelsens förslag vilket innebar avslag på motion 11, med rösterna 170 mot 56.

§ 38
Motion nr 12 ang.
förbundets
demokratiska
beslutsordning

Sten Sjöström, Kronoberg, sade att motionären pekade på flera beslut, som hade tagits under mandatperioden, utan att lokal- och länsföreningar har fått möjlighet att yttra sig. Han sade att det var absolut osvikligt att förbundsstyrelsen hade förtroende, hade agerat bra och gjort ett bra jobb men ansåg att styrelsen kunde ha utträttat mer om man hade ägnat sig åt de grundläggande skyldigheter man har och att denna demokratiseringsmotion pekar på sådana frågor.

Emma Lund, Örebro, ansåg att huvuddelen av motionssvaret ägnades åt att argumentera för de beslut som tagits i förbundsstyrelsen angående de frågor som finns med som exempel i motionen. Hon sade att skrivningen visade på ett allvarligt attitydproblem och sade att motionen var skriven för att förbundsstyrelsen inte har utfört det de ålagts av tidigare riksstämma. Emma Lund yrkade bifall till motion nr 12 från diabetesföreningen i Örebro m.o.

Arne Ekman, Varberg, yrkade att stämman måtte tillstyrka motion nr 12. Han framhöll att det var väldigt olustigt att förbundsstyrelsen ansåg sig vara den enda som kunde avgöra vilka nya verksamhetsformer som är de bästa för medlemmarna och så upplysa dessa om detta, när det är genomfört.

Sten Sjöström, Kronoberg, fortsatte och sade beträffande förbundets svar på motion nr 12, där man befarade att styrelsens arbete skulle detaljregleras, och att han inte såg dessa frågorna som några detaljer. Han yrkade bifall till motion nr 12.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Emma Lund, Örebro, sade att detta handlade om beslut på 10-tals miljoner kronor och var beslut av stor principiell betydelse. Hon ansåg att en aldrig så kompetent styrelse inte under en mandatperiod får välja att bortse från av riksstämman fattade beslut och att det här är ett beslut som riksstämman fattat, att viktiga frågor ska gå på remiss till föreningarna. Hon yrkade bifall till motion nr 12 som formuleras i att-satsen: "det som enskild punkt på dagordningen vid samtliga verkställande utskottets och förbundsstyrelsens möten tas ställning till om någon av de frågor som behandlas/har behandlats under mötet är aktuell för remiss till lokalföreningarna".

Stina Vikberg, Arjeplog, ansåg att den förbundsstyrelse som stämman har valt, för att ha handlingskraft även måste kunna besluta vad som är en viktig fråga eller inte. Hon sade att det annars kunde finnas en tendens till att det blir svårt att komma någon vart och besluta något, om alla viktiga frågor skulle avgöras på det här sättet.

Anders Ericsson framförde att en förbundsstyrelse förväntas leda förbundet, förväntas vara visionär, vidareutvecklande och kunna driva frågor. Vidare finns också krav på rollen som förvaltare av verksamhet, ekonomi och att detta skall förvaltas på ett professionellt sätt som är bra för förbundet som organisation och som är bra för de enskilda medlemmarna. Han sade att en del av argumenten mot styrelsen var att den agerat professionellt, fast på fel sätt, arbetat utifrån ett perspektiv som används i företagsvärlden och inte passar in i förbundet. Anders Ericsson sade att förbundsstyrelsen har att följa medlemmarnas önskemål, att utveckla en verksamhet som är riktig för den enskilde medlemmen och att alltid ha den enskilde medlemmen i åtanke, men ansåg att idéerna om vad som var bra för den enskilde medlemmen ibland var väldigt många och olika. Han sade att det var styrelsens uppgift att bland alla tyckanden från olika håll försöka sortera fram någonting som kunde vara en rimlig väg att välja, ett rimligt aktionsmönster i olika sammanhang. Anders Ericsson yrkade bifall till förbundsstyrelsens yttrande.

Bengt Nordström, Göteborg, ansåg att det inte handlade om att detaljstyra styrelsen då stämman har givit styrelsen i uppdrag, enligt mom 2 § 6, att förvalta förbundet i stadgeenlig form och enligt årsstämmans beslut. Han ansåg att i och med beslutet avseende motion 11 hade riksstämman givit carte blanche till ytterligare bolagsbildningar under riksstämmoperioden. Han varnade för, att när det gäller viktiga beslut, så finns det bara en parameter som gäller och det är när beslutet går emot den ideella föreningens uppgift och arbetssätt. Bengt Nordström yrkade bifall till motion 12.

Stämman **beslutade** efter votering att bifalla motionen vilket innebär avslag på förbundsstyrelsens förslag, med rösterna 120 mot 104, 5 avstod.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

§ 39
Motion nr 13 ang.
utformning av
förbundsstyrelsens
protokoll

Margareta Nilsson, Örebro, sade att personligen ansåg hon att protokollen har blivit klart mycket bättre än tidigare, då de var beslutsprotokoll. Hon ansåg att samma ärende skall finnas under samma huvudrubrik vilket inte var fallet med nuvarande protokoll där samma ärende kan hamna under olika rubriker. På förslag fanns att ärendena skrives i högermarginalen, så att de blir lättare att följa. Margareta Nilsson hemställde till riksstämman att bifalla motionen och avslå förbundsstyrelsens yttrande.

Stämman **beslutade** att bifalla motionen vilket innebär avslag på förbundsstyrelsens förslag.

§ 40
Motion nr 14, 15
och 16 ang.
tidningen Diabetes

Sten Sjöström, Kronoberg, framförde att tidningen är mycket uppskattad och som förbundsstyrelsen svarat är den en av de bästa inom handikappörelsen och går dessutom med vinst. Han menade att man ändå kunde försöka göra den bättre. Hans förslag var att göra upp en förteckning över på vilket sätt man vill förändra tidningen och skicka ut den på remiss till medlemmarna i landet och låta dem yttra sig över detta. Sten Sjöström yrkade på bifall till motionerna nr 14, 15 och 16 samt avslag på förbundsstyrelsens yttrande fjärde att-satsen så att redaktionskommittén kan arbeta fritt från förbundsstyrelsen.

Gunnar Hedin, Örebro, sade att tidningen i sin nuvarande form var det viktigaste argumentet för lokalföreningarna att locka medlemmar och ansåg att det skulle bli en betydligt sämre tråkigare tidning för den enskilde medlemmen om förbundsstyrelsens förslag gick igenom. Han yrkade avslag på förbundsstyrelsens fem första yrkanden (att-satser) samt yrkade avslag på motion nr 15. Han lämnade in nytt yrkande, lydande: "att förbundsstyrelsen genomför en läsванеundersökning av tidningen Diabetes" och "att förbundsstyrelsen utreder möjligheterna att använda ny teknik för information till och utbyte med lokal- och länsföreningar beträffande förbundets interna verksamhet".

Petter Wermelin, Storstockholm, yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag med tillägg till andra att-satsen att redaktörerna skall ingå i redaktionskommittén.

Stefan Ek, Kalmar-Öland, ansåg att tidningen var bra, men borde kunna bli mycket bättre.

Inger Johansson, Gällivare, yrkade bifall på alla tre motionerna men framför allt på motion 16 angående utgivning av en ungdomstidning.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Stig Andersson, Storstockholm, sade att han hade tolkat av förbundsstyrelsens svar att tidningen ska vara ett organ som Svenska Diabetesförbundet förfogar över. Han ansåg att sett ur det perspektivet skulle tidningen vara ett organ framför en journalistisk produkt och därmed finns det en risk för kvävning av intern kritik men också om man genomför det så betyder det också att tidningen kommer att förlora i läsvärde hos medlemmar, men framför allt också hos externa läsare. Stig Andersson yrkade bifall till motion 16 första att-satsen.

Bo Pantzar, Värnamo, hade ett tilläggsförslag att förbundsstyrelsen får i uppdrag "att undersöka hur tidningen Diabetes kan säljas som 'kiosklitteratur' i nuvarande form".

Malin Byström, Centrala ungdomsrådet, framförde att Centrala Ungdomsrådet diskuterat tidningen Diabetes och att de upplevde att det var svårt att få gehör för deras frågor och intresseområden. Hon ansåg att man måste diskutera layout och bildkvalitet eftersom tidningen i nuvarande utseende inte lockar unga läsare.

Mats Dahlstrand, förbundsstyrelsen, sade att förbundsstyrelsens uppfattning var att tidningen är ett organ för Svenska Diabetesförbundet. Han tillstyrkte Petter Wermelins förslag att i andra att-satsen, ska tilläggas att redaktörerna ska vara representerade och yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag vilket innebar bifall till motion nr 14.

Efter votering **beslutade** stämman bifalla förbundsstyrelsens förslag och avslog motion nr 15, med rösterna 171 mot 56, 2 avstod.

Stämman **beslutade** att bifalla styrelsens förslag att motion nr 16 ansågs besvarad.

Stämman **beslutade** att bifalla styrelsens förslag avseende att-satserna 1-5 i yttrandet över motionerna 14, 15 och 16.

Stämman **beslutade** att bifalla tilläggsstyrkandet att den andra att-satsen får följande tillägg: "att redaktörerna ska ingå i redaktionskommittén".

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Stämman **beslutade** att bifalla Gunnar Hedins tilläggsstyrkande "att förbundsstyrelsen genomför en läsvaneundersökning av tidningen Diabetes" och "att förbundsstyrelsen utreder möjligheterna att använda ny teknik för information till och utbyte med lokal- och länsföreningar beträffande förbundets interna verksamhet".

Stämman **beslutade** att avslå Bo Pantzars tilläggsförslag att förbundsstyrelsen får i uppdrag "att undersöka hur tidningen Diabetes kan säljas som 'kiosklitteratur' i nuvarande form".

§ 41
Motion nr 19 ang.
sänkning av
årsavgiften till SD
samt motion nr 17
punkt 31 och
Beslut om
medlemsavgiften
punkt 53

Sture Klingener, Göteborg, sade att Göteborgsföreningen ansåg att avgiften på 71 kronor per fullt betalande medlem till förbundet är för hög och yrkade att den ändras till 50 kronor per medlem. Han sade att förbundet i högre grad borde prioritera kärnverksamheten och avstå från kostnadskrävande aktiviteter som inte påtagligt främjar medlemmarnas intresse och han motsatte sig att förbundet tar en sådan stor del av föreningarnas intäkter som så väl behövs i det aktiva arbetet att stödja medlemmarna. Sture Klingener sade att han var klart medveten om att förbundet fyller en centralt viktig funktion som var viktig att stödja men att det skulle finnas en rimlig balans mellan de olika verksamheterna. Han framförde att diabetesföreningen i Göteborg yrkade på att förbundsavgiften sänks från 71 till 50 kronor per medlem.

Jonas Broström, förbundskansliet, redogjorde för den ekonomiska situationen. Han sade att en målsättning i handlingsprogrammet var att öka andelen extern finansiering vilket också genomförts i hög grad. Han visade på hur mycket av medlemsavgifterna som Svenska Diabetesförbundets centrala verksamhet tar in från medlemmarna, avseende avgiften på 71 kronor. Jonas Broström redogjorde för att det kommer in 2,4 miljoner kronor per år och att det som går tillbaka till lokalföreningarna i ekonomiskt eller personellt stöd, slutar på 3,1 miljoner kronor vilket innebär att det överskjutande beloppet blir 700 000 kronor. Då ingår Humanfondstödet, stödet för regionsekreterarna, stödet för riksstämman, ordförandekonferens och övriga föreningsaktiviteter.

Dan Enell, Högländet, lade ett tilläggsyrkande till motion 18 i syfte att öka antalet medlemmar i förbundet: "att uppdra till förbundsstyrelsen att se över möjligheterna till att arrangera ett Diabetesår med avsikt att sätta sökarljuset på diabetes". Han yrkade bifall till motion nr 18.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Stig Andersson, Storstockholm, hade en annan bild än vad förbundets ekonomichef presenterade. Han sade att när förbundsstyrelsen redovisar resultat för t.ex. år 1998 på cirka 2,5 miljoner i underskott handlar det i verkligheten om, vid en mer renodlad redovisning, en vinst på ungefär 2 miljoner kronor. Han menade att om man la ihop tvåårsperioden 1997 och 1998 skulle det betyda en vinst på ungefär 6 miljoner kronor. Han ansåg att det låg väldigt mycket i göteborgarnas förslag, att inte skjuta alltihop på framtiden, utan att också lägga ungefär 25% på sänkta medlemsavgifter för att kunna användas i den lokala verksamheten. Han yrkade bifall till motion nr 19, första att-satsen.

Arne Ekman, Varberg, sade att hans uträkning upptog precis exakt det som föregående talare tagit upp, och ansåg att det fanns möjlighet att lämna tillbaka överskotten till föreningarna. Han sade att allt som fanns kvar, trots att föreningarna kämpar var 20 kronor per medlem och ansåg att förbundet förbrukade 700 kr per medlem. Arne Ekman yrkade på att motion nr 19 tillstyrkes.

Bengt Nordström, Göteborg, menade att förbundet budgeterar förluster 1999, 2000, 2001 och 2002 vilket täcks med interndebering mellan olika funktioner. Han ansåg att som stöd till fattiga lokalföreningar bör förbundet sänka avgiften och yrkade bifall för motion nr 19.

Gisela Ernfredson, Lysekil, lämnade följande yrkande avseende punkt 41, 31 och 53: "Jag tror inte att antalet medlemmar ökar i större utsträckning även om medlemskapet vore gratis. Många människor förnekar sin sjukdom och vill inte låtsas om den. Man tror att om man tiger ihjäl den så finns den inte. Tillstyrker Förbundsstyrelsens förslag."

Anders Ericsson, sade att någon höjning av medlemsavgifterna inte skett sedan 1995 medan statsbidragen hade legat stilla och troligen kommer att sänkas istället för att öka då staten aviserat att sätta av samma samlade mängd pengar för den samlade handikappörelsen. Han menade att när man ser på utfallet av den ekonomiska hanteringen, utfallet av kapitalförvaltningen, där den funnits en s.k. dold vinst på värdeökningen, värdestegringen på papper, så finns en osäkerhetsfaktor inbyggd. Han framförde att det även har varit möjligt att hitta andra inkomstkällor än medlemsavgifter och statsbidrag för att finansiera en ökad verksamhet och att detta var ett sätt att använda på alla nivåer i förbundet. Anders Ericsson sade att det även i fortsättningen kommer att finnas behov av pengarna för att kunna täcka den verksamhet som enligt honom är kärnverksamhet och riktar sig till aktiviteter som är bra för den enskilde medlemmen.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Stig Andersson, Storstockholm, ansåg att uppgiften om statsbidrag kan vara korrekt, men att samma sak också gäller landstingsbidrag och kommunbidrag, och som kommer att drabba alla föreningar. Han undrade om föreningarna skulle gå in med högre medlemsavgifter än verksamheten kräver och omöjliggöra, försvåra för det lokala arbetet. Stig Andersson ansåg att det var rimligt och godkände 75%, men 25% ansåg han ska komma tillbaka.

Bengt Nordström, Göteborg, lämnade replik till Anders Ericsson avseende motion nr 19 lydande: "Ni budgeterar lätt förluster men tycker det är fel att stödja lokalföreningarna". Han ansåg att eventuellt extern hjälp skulle titta på hur organisationen skulle kunna slimmas. Han yrkade på en tilläggsmotion "Analysera företagsekonomiskt eventuellt med extern hjälp" och yrkade bifall till motion nr 19.

Pontus Lundahl, Centrala Ungdomsrådet framförde att han blev lite förvånad, när han såg motionen från sin egen hemförening och att anledningen var att man för i år hade höjt medlemsavgiften med ungefär 60 kr, för de som vill ha kvar förbundets egen tidning. Detta innebar att de som vill ha kvar förbundets tidning, ska betala en medlemsavgift på 260 kr, alternativt 200 kronor för de som enbart vill ha den tidning som Göteborgsföreningen själva har börjat producera. Pontus Lundahl yrkade bifall till förbundsstyrelsens yttrande.

Anders Ericsson sade sig vara fullständigt medveten om behovet av att hitta vägar för att öka stödet och att öka förutsättningarna för föreningarna att arbeta men ansåg också att det inte var rätt att försvaga förbundet för att förstärka föreningarna. Han menade att förutsättningarna för att samla information, skapa utbildningsaktiviteter, driva verksamheter som är viktiga för enskilda medlemmar, så måste resurserna finnas och med en säkerhetsmarginal på den centrala delen. Anders Ericsson vädjade till stämman att fundera över de ekonomiska konsekvenserna, en sänkning från 71 kronor till 50 skulle innebära en radikal förändring av den totala finansieringsmöjligheten för förbundets verksamhet. Han biföll styrelsens förslag på en oförändrad avgift och hade ett tilläggsförslag om att ge styrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett ökat stöd till lokalföreningarna

Eilif Olsson, Göteborg, ansåg att förslaget att man skulle vänta i två år och ge den nya styrelsen en chans att arbeta verkade rimligt. Han sade att man då skulle ta i beaktande att trots höjd avgift i Göteborg så räcker pengarna inte till. Han yrkade på att motion nr 19 bifalles.

Stämman **beslutade** bifalla förbundsstyrelsens förslag vilket innebär avslag på motion nr 17.

Stämman **beslutade** bifalla förbundsstyrelsens förslag vilket innebär avslag på motion nr 18.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Stämman **beslutade** efter votering att bifalla förbundsstyrelsens förslag om medlemsavgift för kommande stämmoperiod vilket även innebar avslag på motion nr 19, med rösterna 127 mot 101.

Stämman **beslutade** efter votering att avslå Bengt Nordströms tilläggsförslag, med rösterna 117 mot 82, 17 avstod.

Stämman **beslutade** att bifalla Anders Ericssons tilläggsförslag till förbundsstyrelsens yttrande lydande: "att ge styrelsen i uppdrag att utreda förutsättningarna för ett ökat stöd till lokalföreningarna".

§ 42
Motion nr 20, 21
och 22 ang.
regional
organisation och
regionsekreterare

Majgunn Brettmar, Malmö, lämnade ett yrkande lydande: "Utöver innehållet i motionen. Eftersom regionsekreterarna endast har varit i effektivt arbete under de senaste åtta månaderna kan rimligen ingen rättvis utvärdering göras. Jag och Malmöföreningen yrkar bifall till motion nr 22."

Emma Lund, Örebro, ansåg att regionsekreterarna blivit en resurs för centrala kansliet och inte i första hand ett stöd för föreningarna i det lokala intressepolitiska arbetet som tanken varit från början. Hon ansåg att för lokalföreningarna var regionsekreterarens roll som kansliets förlängda arm i regionen bortkastade pengar, kostnader som istället skulle spridas ut till föreningarna, proportionellt till medlemsantalet. Hon yrkade: "bifall till de två första att-satserna i motion nr 20 om utredning av förbundets organisation" och "avslag på tredje att-sats om förlängning av projektanställning av regionsekreterarna" samt "avslag på motion 21 och motion 22 samt avslag på förbundsstyrelsens förslag".

Allan Markström, Lycksele, anförde att det vore rimligt att utvärdera regionsekreterarnas uppgifter innan ett beslut tas för framtiden, vilket också var meningen vid förra stämman. Han yrkade att stämman antar förbundsstyrelsens yttrande.

Per Erlandson, Uppsala, ansåg att verksamheten var en nyttig företeelse, men att det däremot var svårt att utvärdera den. Han vände sig absolut emot Örebroföreningen som värderade regionsekreterarna i pengar som man kunde dela ut, vilket skulle innebära att hela verksamheten underkändes. Per Erlandson yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

Mats Lindahl, förbundsstyrelsen, ansåg att det var för tidigt att ta ställning eftersom det dels var nya tjänster, att det inte var någon tidigare tjänst som man nu ersätter med ny. Han sade att det var likadant ute bland föreningarna där det tar tid beroende på olikformhet över hela landet och olika sätt att arbeta, annorlunda omständigheter, att finna en bra modell. Mats Lindahl yrkade bifall till förbundsstyrelsens förslag.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Ellen Skaare Håkansson, Borås, sade att hon var förvånad eftersom det var bestämt att en utvärdering skulle göras och att den inte har kunnat göras efter två år. Hon ansåg att man ska kunna arbeta tillsammans, regionsekreterarna ska kunna användas ute i lokalföreningarna och länsföreningarna och tyckte att förbundet, länsföreningarna och lokalföreningarna kunde göra en arbetsbeskrivning tillsammans. Ellen Skaare Håkansson yrkade bifall på Örebros förslag.

Mats Lindahl, förbundsstyrelsen, sade att det gällde att ha en dialog med de olika regionsekreterarna, också avseende hur föreningarna vill samverka om den resursen.

Stämman **beslutade** efter votering att bifalla förbundsstyrelsens förslag om en förlängning av projektet, med rösterna 135 mot 92, 3 avstod.

Stämman **beslutade** att i övrigt bifalla motionerna 20, 21 och 22 samt förbundsstyrelsens förslag.

§ 43
Motion nr 23 ang.
"utskick" från SD

Stämman **beslutade** bifalla förbundsstyrelsens yttrande avseende motion 23.

§ 44
Motion nr 24 och
25 ang.
förtjänsttecken

Stämman **beslutade** bifalla förbundsstyrelsens yttrande avseende motionerna 24 och 25.

§ 45
Motion nr 26, 27
och 28 ang. fotvård

Anita Malmberg, Sala, berättade att kommunerna har börjat att säga upp sina fotvårdare och begärde hjälp från förbundet, att gå ut till dem som anställer personal, framför allt fotvårdare, att de ska ha en utbildning och framför allt inte ska säga upp dem. Anita Malmberg bad stämman att yrka bifall till motionen.

Elisabet Klingberg, Örebro, ansåg att med tanke på att förbundsstyrelsen delar motionärernas uppfattning i den frågan var det lite konstigt att man bara lämnar den och hänvisade till Nationella riktlinjer och fotkonsensus och att det skulle vara upp till lokalföreningarna att driva de här frågorna. Hon ansåg att det var lika anmärkningsvärt att kostnaden för fotvård inte föranleder någon form av åtgärdsprogram. Elisabet Klingberg yrkade bifall till motionerna 26, 27 och 28.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Per Erlandson, Uppsala, sade att det finns ett ännu större problem, än att angripa vårdgivaren för att man sparar, och det var problemet att sedan ett par år tillbaka är den största vårdgivaren till diabetespatienter inte längre landstinget utan kommunerna. Han ansåg att den kunskap som funnits i landstinget saknas hos kommunen. Han menade att utbildningen inom kommunen är ringa, vilket gör att hemsjukvårdspersonal inte har utbildning för att kunna sköta den diabetesbehandling som behövs. Per Erlandson yrkade bifall till motionerna.

Sven-Olof Eklind, Södertälje, tog upp problemet att driften av vårdcentraler och annat har lagts över på kommunerna som inte har några pengar, vilket innebär neddragningar. Han sade att Nationella riktlinjer finns och att det finns ett beslut på att det ska finnas ett diabetesteam och där ingår fotvården och det är livsviktigt. Han yrkade bifall på motionerna 26, 27 och 28.

Ingvar Nilsson, Jönköping, ansåg att det var angeläget att alla i förbundet och lokal- och länsföreningarna ska arbeta med detta och i alla sammanhang. Han sade att det ska finnas tillgång till en fotvårdare på varje vårdcentral och att det ska ingå i högkostnadsskyddet. Han ansåg att det ska finnas en utbildning för fotvårdare som kan diabetesfoten. Ingvar Nilsson hade mött de som bara har gått en fotvårdskurs på 14 dagar och han undrade över fotvårdens status.

Sten Sjöström, Kronoberg, sade att Nationella riktlinjer betyder mycket men att de inte förpliktigar till någonting för i ingressen står att åtgärderna baserar sig på de resurser sjukvårdshuvudmannen har på varje enskilt ställe. Han ansåg att i och med detta faller det platt till marken. Sten Sjöström yrkade bifall till motionerna.

Stämman **beslutade** att bifalla motionerna, vilket innebar avslag på förbundsstyrelsens förslag.

§ 46
Motion nr 29 ang.
läger för barn och
ungdomar upp till
18 år

Ingrid Holmberg, Storstockholm, ansåg att alla barn som har diabetes borde få åka på läger eller kollo någon gång. Hon ansåg att denna verksamhet ska ligga på förbundet då det var ett för stort ekonomiskt åtagande för små föreningar och om inte läns- eller lokalföreningen ordnar något medför det att många barn aldrig får chans att komma iväg på kollo eller läger. Ingrid Holmberg yrkade bifall till motion nr 29.

Per Erlandson, Uppsala, sade att han hade samma åsikter som föregående talare och tillade att det inte bara gällde pengar utan att det administrativa, att lägga upp ett läger och genomföra det, var ett stort ansvar. Han undrade vad som kunde var viktigare än att använda förbundets pengar till att försöka hjälpa barnen. Per Erlandson yrkade bifall till motionen.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Stefan Ek, Kalmar-Öland, ansåg att rikstäckande läger vore väldigt bra och sade att han själv varit på läger när han var yngre och att det var spännande att träffa folk från hela länet. Han sade att för t.ex. artonåringar är kanske det egna länet inte är så spännande längre och att det då är mer intressant att få träffa folk från hela landet. Stefan Ek yrkade bifall till motion nr 29 med tillägg i andra att-satsen lydande: "att utöka antalet platser till det dubbla genom att genomföra två eller flera läger".

Carita Henriksson, förbundsstyrelsen, sade att förbundsstyrelsen ansåg att lägerverksamheten är mycket viktig och det har ju funnits många läger i förbundet tidigare. Hon sade att beslut tidigare hade tagits om att inte ha den här typen av läger utan att i stället dela ut bidragen till läns- och lokalföreningarna. Hon framlade de svårigheter som stora centrala läger medför, att de blir dyra på grund av resekostnader för den enskilda och deltagaravgift och att mycket tid går åt för förbundskansliet att söka olika bidrag till barnen. Carita Henriksson menade att det mest var barn från Stockholm med närområden som hade deltagit och mer sällan från t.ex. Norrland. Hon sade att en kartläggning gjorts som visade att det finns många lokala och regionala läger av mycket god kvalitet. Carita Henriksson sade att förbundsstyrelsen ansåg motionen besvarad på det sätt som lagts i yrkandet.

Petter Wermelin, Storstockholm, ansåg att det var en självklarhet att det är en riksangelägenhet och att förbundsstyrelsen ska hjälpa till med sådana saker och biföll motion 29.

Stämman **beslutade** efter votering bifalla förbundsstyrelsens förslag vilket innebar avslag på motion nr 29, med rösterna 119 mot 108, 3 avstod.

§ 47
Motion nr 30 ang.
blodsockerstickor
vid köp av
blodsockermätare

Nils-Allan Edman, Tjustbygden, påtalade problemet att apotekspersonalen inte får bryta förpackningar av blodsockerstickor för att visa kunder som vill ha hjälp med hur man mäter. Han sade att Apotekspersonalen vill att Svenska Diabetesförbundet påverkar tillverkarna av blodsockermätare, att i förpackningen ha med några blodsockerstickor för demonstration. Han yrkade bifall till motionen.

Jan-Erik Jönsson, Österlen, ansåg att Svenska Diabetesförbundet ska försöka påverka tillverkarna. Han yrkade bifall till motion nr 30 med betoning på att-satsen.

Stämman **beslutade** efter votering bifalla förbundsstyrelsens förslag vilket innebar avslag på motion nr 30, med rösterna 125 mot 93, 10 avstod.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

- § 48
Motion nr 31 ang.
teststickors
förpackning
- Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens yttrande.
- § 49
Motion nr 32 ang.
tecknande av
försäkringar för
diabetiker
- Eva Lagging*, Storstockholm, sade att förbundsstyrelsen i sitt svar tog upp en aspekt när det gäller privata försäkringar och privata försäkringsbolag men att det finns en annan aspekt på frågan och det är de offentliga försäkringarna, som vård- och sjukvårdsförsäkringar. Hon menade att det finns en tendens i samhället, att medborgarna ska stå för en allt större del av välbefinnandet. Eva Lagging yrkade bifall på förbundsstyrelsens förslag med tillägget: "att förbundsstyrelsen får i uppdrag att rikta in sig på den offentliga försäkringsdelen".
- Stämman **beslutade** bifalla styrelsens yttrande samt tilläggsyrkandet "att förbundsstyrelsen får i uppdrag att rikta in sig på den offentliga försäkringsdelen".
- § 50
Motion nr 33 ang.
körkortsfrågor
- Stämman **beslutade** bifalla styrelsens yttrande avseende motion nr 33.
- § 51
Motion nr 34 ang.
utbildning av
studieledare
- Stämman **beslutade** bifalla styrelsens förslag.
- § 52
Motion nr 35 ang.
utbildning av
sjukvårdspersonal
- Stämman **beslutade** bifalla styrelsens yttrande avseende motion nr 35.
- § 53
Beslut om
medlemsavgiften
- Punkten har tidigare behandlats under § 41.
- § 54
Beslut om
tidningsavgift
- Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.
- § 55 Beslut
angående utdelning
från Humanfonden
- Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

§ 56
Ekonomisk flerårs-
plan 2000 - 2002

Stämman **beslutade** i enlighet med styrelsens förslag.

§ 57
Riksstämmans
avslutning

Anders Ericsson presenterade *Sindre Børke*, ordförande för Norska Diabetesförbundet, som var en av de inbjudna gästerna, och som hade begärt att få säga ett par ord.

Sindre Børke tackade på sin och hustruns vägnar för att de fått vara med på riksstämman. Han sade att det var skönt, att som förbundsordförande kunna sitta på den bakersta bänken och observera utan något ansvar för vad som sker. *Sindre Børke* sade att han hade fått många idéer som han skulle ta med sig till Norge för vidare diskussioner. Han slutade med att avtacka *Anders Ericsson* och hälsade *Stefan Leufstedt* välkommen och önskade Svenska Diabetesförbundet lycka till med det fortsatta arbetet.

Anders Ericsson avtackade *Marie-Jeanette Bergvall* som i och med denna riksstämman har avslutat sitt arbete som kanslichef på förbundet och tackade henne för det oerhörda arbete som hon lagt ner i verksamheten genom åren.

Anders Ericsson avtackade därefter de personer som försvinner från styrelsen till nya uppgifter. Dessa var *Mats Lindahl*, *Kurt Grahn*, *Carita Henriksson*, *Kerstin Lidberg*, *Ingegärd Bergvall* och *Christina Carlsson*. *Anders Ericsson* riktade även ett tack till presidiet för deras arbete under stämman.

Anders Ericsson överlämna klubban till den nye ordföranden *Stefan Leufstedt*.

Stefan Leufstedt tackade för förtroendet han och övriga ledamöter i den nya förbundsstyrelsen hade fått och sade att de skulle lägga stort engagemang och mycken energi på att göra Svenska Diabetesförbundet ännu starkare. *Stefan Leufstedt* ansåg att det är viktigt att alla tillsammans samarbetar för att utveckla verksamheten i Svenska Diabetesförbundet och att utveckla den på ett sätt som gör att den uppfattas och upplevs som både betydelsefull och viktig av både samhället som helhet och av enskilda diabetiker.

Karin Morén-Almroth, sade att hon hade fått den stora äran att avtacka *Anders Ericsson* för det stora och viktiga arbete som han utfört som ordförande i förbundet och sade att hans mål och arbete för förbundet under perioden som ordförande alltid hade varit att lyfta fram och stärka den enskilda personen med diabetes. *Karin Morén-Almroth* tackade *Anders Ericsson* och hans familj för dessa år och riktade ett stort tack för den entusiasm han hade visat inför sin uppgifter i förbundet och för engagemanget i arbetet för att förbättra för alla med diabetes.

PROTOKOLL FÖRT VID
SVENSKA DIABETESFÖRBUNDETS RIKSSTÄMMA
15 - 16 MAJ 1999

Karin Morén-Almroth framförde att Anders Ericsson och Carita Henriksson hade utsetts till hedersledamöter.

Birger Hammargren tackade å presidiets vägnar för förtroendet och förklarade 1999 års stämma för avslutad.

Vid protokollet:

Rosalie Gnipe

Karin Morén-Almroth

Justeras: Sundbyberg den

Christina Forslund

Gunnar Hedin

Anita Jacobsson